

Sygn. akt V W 1275/16

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 września 2016 roku

Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie V Wydział Karny

w składzie:

Przewodnicząca: SSR Anna Walenciak

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Dominika Moszczyńska

po rozpoznaniu w dniu 27 września 2016 roku na rozprawie

sprawy **D. D.** s. W. i S., ur. (...) w W.

obwinionego o to, że:

w dniu 14 marca 2016 roku około godz. 11:00 w W. przy ul. (...) 1, nie wskazał użytkownika pojazdu marki S. o nr rej. (...), który w dniu 10.04.2015r., na ul. (...) w W. przekroczył dopuszczalną prędkość o 35 km/h poruszając się z prędkością 85km/h,

tj. o wykroczenie z art. 96 §3 kw w zw. z art. 78 ust. 4 ustawy PoRD,

orzeka:

I. obwinionego D. D. uznaje za winnego popełnienia zarzucanego mu wykroczenia z art. 96 § 3 kw w zw. z art. 78 ust. 4 ustawy Prawo o Ruchu Drogowym, z tym ustaleniem, że zarzucany czyn obwiniony popełnił w dniu 20.11.2015 r. i za to na podstawie art. 96 § 3 kw w zw. z art. 39 § 1 i 2 kw w zw. z art. 36 kw wymierza obwinionemu karę nagany,

II. zwalnia obwinionego z obowiązku uiszczenia na rzecz Skarbu Państwa kosztów postępowania.

Sygn. akt V W 1275/16

UZASADNIENIE

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 10 kwietnia 2015 r. ok. godz. 12:06 kierujący pojazdem marki S. o nr rej. (...) w W. przy ul. (...) przekroczył dozwoloną prędkość o 35 km/h, co zostało ujawnione przy pomocy przyrządu do pomiaru prędkości pojazdów w ruchu drogowym o ważnym świadectwie legalizacji.

W związku z powyższym Straż Miejska podjęła czynności wyjaśniające, które wykazały, że właścicielem pojazdu jest spółka (...) S.A. z siedzibą przy ul. (...) w W.. Straż Miejska wezwała właściciela, do udzielenia odpowiedzi na pytanie, odnoszące się do ujawnienia osoby kierującej w dniu 10 kwietnia 2015 r. samochodem marki S. o nr rej. (...), którego jest właścicielem tj. do wskazania komu powierzono pojazd w oznaczonym czasie.

Pismem z dnia 14 września 2015 r. upoważniony do udzielenia powyższej informacji w spółce (...) S.A. wskazał, iż w oznaczonym dniu pojazd powierzony był D. D.. W związku z powyższym pismem z dnia 3 listopada 2015 r./ Straż Miejska wezwała D. D. do wskazania komu powierzył pojazd w oznaczonym czasie zaznaczając, że spoczywa na nim obowiązek wskazania, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie (pouczono, iż w innym wypadku popełni wykroczenie z art. 96§3 kw) oraz, że osobę, której powierzył pojazd do kierowania

lub używania w oznaczonym czasie należy wskazać poprzez wypełnienie i dostarczenie Straży Miejskiej części B załącznika w terminie 7 dni od otrzymania niniejszego wezwania. Straż Miejska jednocześnie poinformowała, że w przypadku, gdy nie dopełni obowiązku określonego w art. 78 ust. 4, 5 ustawy Prawo o ruchu drogowym, tj. nie wskaże komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie i popełni wykroczenie określone w art. 96 § 3 Kodeksu Wykroczeń oraz, że w związku z powyższym zakończenie prowadzonych czynności wyjaśniających w sprawie nastąpi poprzez wyrażenie zgody na przyjęcie mandatu karnego kredytowanego w wysokości: 300 zł, a także, że mandat karny kredytowany zostanie wystawiony i przesłany po uprzednim wypełnieniu, podpisaniu i odesłaniu załączonego oświadczenia (zawartego w części C załącznika).

D. D. prawidłowo doręczono powyższe wezwanie, co potwierdził własnoręcznym podpisem, drugie wezwanie zaś odebrała żona /k. 12 zpo/.

Następnie D. D., w związku z powyższym wezwaniem, nie wypełnił żadnego z przesłanych przez Straż Miejską załączników i przesłał na adres Straży Miejskiej pismo datowane na dzień 19 listopada 2015 r., w którym wskazał, że pojazd jest użytkowany przez wiele osób, a fizyczną niemożliwością jest pamiętanie po ponad siedmiu miesiącach od zdarzenia kto w ww. terminie kierował pojazdem oraz zwrócił się z prośbą o przesłanie na jego adres fotografii celem dokonania identyfikacji kierowcy.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: częściowo wyjaśnień obwinionego D. D. /k. 22 - 23/, a także płyta CD /k. 2 /, zdjęcie /k. 3 /, świadectwo legalizacji ponownej /k. 4/, wezwania i zpo /k. 5 - 8/, pismo /k. 9/, wezwania i zpo /k. 11 - 12/, pismo /k. 13/, wezwania i zpo /k. 15 - 18/, pismo /k. 19/.

Obwiniony D. D. k. 22-23 nie przyznał się do popełniania zarzucanego mu czynu. Obwiniony wyjaśnił, że wyraża chęć wskazania kto był użytkownikiem pojazdu rzeczonoego dnia jednak w związku z niemożliwością rozpoznania twarzy kierowcy na fotografii oraz użytkowaniem pojazdu przez wiele osób, a nadto w związku z upływem ponad roku od zdarzenia nie jest w stanie w żaden sposób użytkownika pojazdu.

Sąd zważył, co następuje:

Sąd nie uznał wyjaśnień obwinionego za dające podstawę do ustalenia braku zawinienia obwinionego. Przywoływane przez obwinionego okoliczności, nie powodują braku wyczerpania znamion zarzucanego mu wykroczenia, nie mogą zatem prowadzić do wyłączenia odpowiedzialności za nieudzielenie informacji na wezwanie uprawnionego organu. Treść wyjaśnień obwinionego wskazuje na brak dostatecznej refleksji nad zakresem obowiązku ciężącego na właścicielu pojazdu z mocy art. 96 § 3 kw i art. 78 ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku Prawo o ruchu drogowym. Zgodnie z art. 96 § 3 kw, karze grzywny podlega ten, kto wbrew obowiązkowi nie wskaże na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Wykroczenie określone w art. 96 § 3 kw ma na celu zatem m.in. ustalenie kierującego pojazdem w razie popełnienia przestępstwa lub popełnienia wykroczenia z udziałem tego pojazdu. Przepis ten odnosi się wprost do obowiązku wynikającego z art. 78 ust. 4 ustawy Prawo o ruchu drogowym, zgodnie z którym właściciel lub posiadacz pojazdu jest obowiązany wskazać na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie, chyba że pojazd został użyty wbrew jego woli i wiedzy przez nieznaną osobę, czemu nie mógł zapobiec.

W niniejszej sprawie do obwinionego D. D. skierowane zostało wezwanie, w którym został on pouczone o treści art. 78 ust. 4 ustawy Prawo o ruchu drogowym i wezwany do pisemnego wskazania danych osoby, której pojazd w oznaczonym w tym piśmie czasie został powierzony do używania lub kierowania i udzielenia odpowiedzi w terminie 7 dni od dnia otrzymania pisma. Pismo przedmiotowe jednocześnie obwiniony odebrał w dniu 13 listopada 2015 r., wobec czego wyżej wskazany 7 - dniowy termin na udzielenie odpowiedzi upłynął obwinionemu w dniu 20 listopada 2015 r., nie jak błędnie wskazano we wniosku o ukaranie w dniu 14 marca 2016 r., tj. w momencie przesłuchania w charakterze osoby wobec której istniały podstawy do skierowania przeciw niej wniosku o ukaranie. Dlatego też Sąd dokonał w tej zakresie modyfikacji w ramach zarzucanego obwinionemu czynu. Należy zaznaczyć, iż jak słusznie podkreśla się w doktrynie, jeżeli osoba osobiście zobowiązana odebrała kierowane do niej pismo uprawnionego organu i nie udzieliła na nie właściwej odpowiedzi lub w ogóle jej zaniechała, przesądza to o wypełnieniu przez taką osobę

znamion wykroczenia stypizowanego w art. 96 § 3 kw. (por. W. Jankowski [w:] Grzegorz T. (red.), Jankowski W., Zbrojewska M., Kodeks wykroczeń. Komentarz, Wolters Kluwer 2013). W takim przypadku niewskazaniem będzie przede wszystkim udzielenie odpowiedzi negatywnej, np. w przypadku, gdy osoba zobowiązana nie wskaże żadnej osoby ale, niewskazaniem będzie również zaniechanie udzielenia odpowiedzi na powyższe pytanie. Zdaniem Sądu, ustawodawca przewidział bowiem możliwość niewskazania wbrew obowiązкови przez zobowiązanego osoby kierującej lub używającej dany pojazd w oznaczonym czasie jedynie pod warunkiem wykazania, że pojazd ten został użyty po pierwsze wbrew woli i wiedzy ww., po drugie przez nieznaną osobę, po trzecie ww. nie mógł temu zapobiec. Warunki te jednocześnie muszą zostać spełnione łącznie.

Ze zgromadzonego materiału dowodowego bezsprzecznie wynika, że obwiniony nie wywiązał się z nałożonego na niego obowiązku gdyż nie wskazał konkretnie osoby, która w czasie zdarzenia dysponowała jego pojazdem. W niniejszej sprawie bezspornym jest, że w dniu 10 kwietnia 2015 r. ok. godz. 12:06 kierujący pojazdem marki S. o nr rej. (...) w W. przy ul. (...) przekroczył dozwoloną prędkość o 35 km/h. Świadczy o tym nagranie na płycie CD oraz dokumentacja zdjęciowa zostało ono bowiem ujawnione przy pomocy przyrządu do pomiaru prędkości pojazdów w ruchu drogowym o ważnym świadectwie legalizacji. Bezsporne jest również, że obwiniony został skutecznie wezwany przez Straż Miejską do udzielenia informacji o osobie, której powierzony został ww. pojazd do kierowania lub używania w tym czasie i osobiście odebrał w dniu 13 listopada 2015 r. wezwanie, do wskazania konkretnej osoby. Warto podkreślić także, iż organ nie zwraca się z zapytaniem o wskazanie osoby, która popełniła wykroczenie – zwraca się wyłącznie o wskazanie osoby, której pojazd został powierzony do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Wskazanie osoby, której został powierzony pojazd do używania lub kierowania nie jest zatem w żadnym razie tożsame z oskarżeniem tej osoby o popełnienie czynu zabronionego. Wszakże norma prawna zawarta w art. 78 ust. 4 ustawy Prawo o ruchu drogowym przewiduje możliwość uchylenia się od obowiązku wskazania na żądanie uprawnionego organu komu został powierzony pojazd do używania lub kierowania w oznaczonym czasie jedynie w sytuacji, gdy pojazd został użyty wbrew woli tej osoby i jej wiedzy przez nieznaną osobę, czemu nie mogła ta osoba zapobiec. Wyjaśnienia obwinionego obrazują jednocześnie, że nie wystąpiły w sprawie warunki, na podstawie których mógłby się on uchylić od obowiązku odpowiedzi na temat danych osoby, której powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Jeszcze raz należy zaznaczyć, że udzielenie informacji Straży Miejskiej na temat tego komu pojazd został powierzony, nie jest równoznaczne ze wskazaniem przez właściciela, że to ta osoba popełniła wykroczenie, osoba, której pojazd powierzono, może przecież na przykład bez zgody lub wiedzy właściciela powierzyć ten pojazd jeszcze komuś innemu. Organ zaś nie zwrócił się do obwinionego z zapytaniem o wskazanie osoby, która popełniła wykroczenie – lecz wyłącznie o wskazanie osoby, której pojazd został powierzony do kierowania lub używania w oznaczonym czasie.

W sprawie niniejszej na obwinionym, jako użytkownika pojazdu (czemu obwiniony nie zaprzeczał), ciążył obowiązek w zakresie uregulowanym w art. 96 § 3 kw i w art. 78 ust. 4 ustawy Prawo o ruchu drogowym, by mógł zgodnie z ustawą zrealizować obowiązek udzielenia informacji organowi. Oznacza to, że osoba zobowiązana wobec organu ma obowiązek posiadania danych na temat tego, kto użytkował jej pojazd i czynić to może w sposób dla siebie dogodny i przez siebie obrany, np. poprzez zwykłe – zapamiętywanie tych faktów, bądź jeśli osoba nie przechowuje w pamięci takich danych np. poprzez zapisywanie lub powierzenie ewidencjonowania takich zdarzeń innym osobom, tak by zgodnie z ustawą móc efektywnie wywiązać się z obowiązku wobec organu, w sytuacji zwrócenia się o takie dane przez organ zgodnie z art. 96 § 3 kw. Przypomnieć należy, że wykroczenie (zgodnie do treści art. 6§1 kw) można popełnić nie tylko w zamiarze bezpośrednim ale także ewentualnym, tzn. przewidując możliwość popełnienia wykroczenia godzić się na to. Zatem, obwiniony jako użytkownik pojazdu, podając, że nie może i nie jest w stanie pamiętać, komu powierzył pojazd, a jednocześnie nie zabezpieczając sobie danych na temat tego komu faktycznie pojazd przekazał, tym samym biorąc pod uwagę istnienie ustawowego obowiązku określonego w art. 96 § 3 kw, przewidując możliwość popełnienia tego wykroczenia, godził się na jego popełnienie.

Mając na uwadze powyższe, Sąd uznał obwinionego D. D. za winnego popełnienia zarzucanego mu wykroczenia z art. 96 § 3 kw. Obwiniony jest osobą dorosłą, w pełni poczytalną, nie zachodziła żadna okoliczność wyłączająca jego winę. Jako okoliczność istotnie łagodząca Sąd potraktował przy tym uprzednią niekaralność obwinionego.

Analizując całość okoliczności sprawy niniejszej Sąd doszedł do przekonania, iż stanowi ona wypadek zasługujący na szczególne uwzględnienie, wobec czego zasadnym jest nadzwyczajne złagodzenie orzeczonej wobec obwinionego kary. Za powyższym przemówiły przede wszystkim kryteria przedmiotowe popełnionego wykroczenia tj. charakter i okoliczności czynu. Obwiniony, co wynika zarówno z jego wyjaśnień ale również pisma właściciela pojazdu, który również w długim okresie ustalał komu powierzono pojazd, miał utrudnioną możliwość ustalenia komu powierzył pojazd skoro był on użytkowany przez wiele osób, a do wskazania został wezwany po znacznym upływie czasu od zdarzenia. Zareagowanie przez obwinionego na wezwanie i wystosowanie pisma wskazuje na brak natężenia złej woli. W związku z powyższym za przypisane wykroczenie Sąd wymierzył obwinionemu karę nagany, uznając taką karę za adekwatną do stopnia winy i niewysokiej społecznej szkodliwości przedmiotowego wykroczenia. W ocenie Sądu wymierzona kara pozwoli na osiągnięcie celów kary, tak w zakresie wychowawczego oddziaływania na obwinionego, jak i w płaszczyźnie społecznej jej oddziaływania. W ocenie Sądu kara przede wszystkim sprzyjać będzie pogłębionej refleksji obwinionego nad zakresem obowiązku wynikającego z art. 96 § 3 kw i zasadnością rozważenia zabezpieczenia, w przypadku nieobciążania danymi własnej pamięci, informacji na temat tego komu pojazd jest powierzany w określonym czasie, z uwagi na ustawowe obowiązki wynikające z powołanego przepisu.

Sąd zwolnił obwinionego z obowiązku uiszczenia na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych, przejmując je na rachunek Skarbu Państwa, biorąc pod uwagę przedstawione dane o sytuacji materialnej obwinionego nie dające podstaw do ustalenia, aby poniesienie kosztów postępowania nie wiązało się dla obwinionego z uszczerbkiem dla koniecznego utrzymania.